

ŞAM GÜNLERİ

Mustafa Kemal, ilk görev yeri olan Şam'da görevliyken devlet meseleleriyle ilgilenmiş ve "Vatan ve Hürriyet" adıyla gizli bir cemiyet kurmuştur. Bu cemiyetin kurulması Mustafa Kemal'in liderlik, teşkilatçılık, vatanseverlik kişilik özelliklerini yansıtmaktadır. Daha sonra gizlice Selânik'e geçerek burada Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'nin şubesini açmıştır.

13 Ekim 1907'de Manastır'da bulunan 3. Ordu Karargâhı'na atandı. Bu ordunun Selânik'teki biriminde görevlendirildi.

SELÂNİK GÜNLERİ

Mustafa Kemal burada etkin bir güç olan İttihat ve Terakki ile birlikte faaliyetlerini yürüttü. Daha sonra Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni, İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin bünyesine dâhil etti.

3. Ordu Selânik Tümeni Kurmay Başkanlığı'na atanan Mustafa Kemal, bu görevdeyken 31 Mart Olayı'nı bastırmak için Hareket Ordusu'nda görev aldı.

II. Meşrutiyet'ten sonra İttihat ve Terakki Cemiyeti giderek devlet işlerine müdahale etmeye başladı. Ordunun siyasete karışmamasından yana olan Mustafa Kemal, İttihat ve Terakki ile yollarını ayırdı.

31 MART OLAYI

İstanbul'da Meşrutiyet yönetimine karşı olanlar 13 Nisan 1909 bir isyan çıkardı. Rumi takvime göre 31 Mart tarihinde başlayan bu isyana 31 Mart Olayı adı verilmiştir.

Olayın başlaması üzerine Selânik'te bulunan ve başında Mahmut Şevket Paşa'nın bulunduğu, kurmay başkanlığını Mustafa Kemal'in yaptığı Hareket Ordusu İstanbul'a gelip isyanı bastırmıştır.

31 Mart Olayı, Türk tarihinde ilk kez mevcut rejime karşı çıkmış bir ayaklanmadır.

Hareket Ordusu ismini Mustafa Kemal vermiştir.

TRABLUSGARP SAVAŞI

Taraflar: İtalya - Osmanlı Devleti

Savaşın Nedeni: İtalya'nın Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki sömürülmemiş toprağı olan Trablusgarp'a göz dikmesi.

Savaşın Gelişimi: Mısır, İngiltere'nin elinde olduğu için Osmanlı karadan ordu gönderemedi. Donanmanın yetersizliğinden dolayı da denizden Trablusgarp'a yardım gönderilemedi. Osmanlı yönetimi, Trablusgarp'ı savunabilmek için bazı subayları gizlice bölgeye gönderdi.

Aralarında Mustafa Kemal'in de bulunduğu bu subaylar kılık değiştirerek Trablusgarp'a gittiler. Derne ve Tobruk şehirlerinde Mustafa Kemal, halkı örgütleyerek İtalyanlara karşı başarılı olmuştur.

Savaşın Sonucu: Osmanlı hem deniz gücünün olmayışı hem de o sıralarda başlayan Balkan Savaşları nedeniyle İtalya ile barış yapmak zorunda kaldı. Savaş, imzalanan "Uşi Antlaşması" ile sona erdi. Bu antlaşma ile Trablusgarp İtalya'ya bırakıldı. On İki Ada ise geçici olarak İtalya'ya verildi.

Görsel 1: Mustafa Kemal

Görsel 2: Mustafa Kemal (önde, sağdan üçüncü)

Trablusgarp'ta gönüllü subaylarla birlikte

I. BALKAN SAVAŞI

Osmanlı Devleti'nin Balkan topraklarını ele geçirmek isteyen Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan ve Karadağ, Rusya'nın kışkırtmasıyla birleşerek Osmanlı Devleti'ne saldırdılar. Ordu içindeki karışıklıklar ve malzemelerin zamanında gelememesi nedeniyle İstanbul ve Gelibolu hariç tüm Trakya topraklarımızı kaybettik.

II. BALKAN SAVAŞI

I. Balkan Savaşı'nda Osmanlı topraklarından en fazla payı Bulgaristan'ın alması bu savaşa neden oldu. Balkan devletleri arasındaki bu anlaşmazlıktan yararlanan Osmanlı, Edirne ve Kırklareli'yi kurtarmayı başardı. Mustafa Kemal, bu savaşta Bolayır Kolordusu Kurmay Başkanlığı görevine getirildi. Edirne ve civarının kurtarılmasında aktif rol oynadı.

Görsel 3: Balkan savaşları sonrasında Balkanlar

MUSTAFA KEMAL SOFYA'DA

1913'te Mustafa Kemal, Sofya'daki Osmanlı elçiliğinde askerî ataşe olarak görevlendirildi. Görevi, Bulgaristan ile askerî iş birliğini güçlendirmek ve Türkleri teşkilatlandırmaktı. Türklerin sorunlarıyla ilgilenerek millî bilinç oluşturmaya çalıştı, gazeteleri yönlendirdi ve Bulgar Meclisindeki Türklerin etkisini artırmaya çalıştı. Askerî raporlarında Bulgar ordusunun durumunu analiz etti ve yaklaşan dünya savaşına dair öngörülerde bulundu. Bu süreçte yarbay rütbesine yükseldi ve ileri görüşlülüğü ile dikkat çekti.